

Algemene ledenvergadering, 26 september 2014

FU Berlin, Habelschwerdter Allee 45, KL 32/123, 13:15-14:15 uur

Aanwezig: Esther Helena Arens, Laurette Artois, Hans Beelen (voorzitter), Gabriele Boorsma, Esther Bouma, Johanna Bundschuh, Marja Clement (notulen), Janneke Diepeveen, Rianne Fuchs-Franke, Ralf Grüttemeier, Christine Hermann, Digna Myrte Hobbelink, Matthias Hüning, Katharina Hupe, Caroline Jacobs-Henkel, Barbara de Jong, Stephanie Kader, Benina Knothe, Jan Konst, Christina Lammer, Maria Leuker, Nicole Lücke, Jules van der Marck, Ann Marynissen, Hendrik Neukäter, Mei Ying van Overhagen, Marleen Peters, Johanna Ridderbeekx, Ilona Riek, Esther Ruigendijk, Susanne Schaper, Patrick Schetters, Barbara Schlücker, Julia Sommer, Jelle Stegeman
Als gasten: Reinildis van Ditzhuyzen, Simon Groenveld, Els Kloek, Liesbet Vannyvel, Annabel Weismann

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en stelt vast dat deze is bijeengeroepen in overeenstemming met de statuten.

2. Vaststelling agenda

Tegelijk met de uitnodiging is een agendavoorstel verstuurd. Aan dit voorstel is in de ter vergadering uitgedeelde versie het agendapunt 9a toegevoegd. In deze gewijzigde vorm wordt de agenda unaniem goedgekeurd.

3. Notulen algemene ledenvergadering van 10 maart 2012 in Oldenburg

De notulen worden zonder commentaar goedgekeurd — eenstemmig met zeven onthoudingen.

4. Verslag van het bestuur over de periode 2012 – 2014

De voorzitter brengt verslag uit:

** Doha-Kolloquium 2013 te Münster*

Onder auspiciën van het NLV is op 27 en 28 februari 2013 het Doktoranden- und Habilitandenkolloquium georganiseerd door het Institut für Niederländische Philologie van de Westfälische Wilhelms-Universität. Het totale aantal deelnemers bedroeg 36 van 8 verschillende universiteiten, waaronder 21 promovendi, 1 habilitanda en 7 hoogleraren. Al met al was er sprake van een ongekend hoge opkomst. Ter voorbereiding is aan alle deelnemers een reader verstuurd met schriftelijke samenvattingen van lopende onderzoeksprojecten. Het programma omvatte o.m. 14 presentaties van lopend onderzoek en een lezing van de Leidse hoogleraar Geert Booij over constructiemorfologie. Het Doha is dit keer gecombineerd met een vakwetenschappelijk colloquium over “Reisen und Schreiben im niederländisch- und deutschsprachigen Raum zwischen 1800 und 1950”, voor velen een reden te meer om de reis naar Münster te maken.

Het Institut für Niederlandistik van de Universität zu Köln heeft zich bereid verklaard in 2015 het Doha te organiseren.

** Gastdocentenprogramma*

In 2013 is wederom een gastdocentenprogramma opgezet door het Nederlandistenverband. Zeven gastdocenten en auteurs, t.w. Thomas Vaessens, Jacomine Nortier, Bart Moeyaert, Gerbrand Bakker, Cordula Rooijendijk, Geert van Istendael en Pamela Pattynama, hebben lezingen en gastcolleges verzorgd in aan in totaal zes universiteiten in Duitsland en Zwitserland, t.w. Keulen, Zürich, Frankfurt, München, Duisburg-Essen en Münster.

Vertegenwoordiging van het NLV in de DFG

Het bestuur heeft contact opgenomen met de Deutsche Forschungsgemeinschaft. Voor deze kwestie is een apart agendapunt (nr. 6) gereserveerd.

Website

Het bestuur heeft verdere stappen ondernomen om een website van het Nederlandistenverband tot stand te brengen waarin de mogelijkheden om aan universiteiten in de Duitstalige landen Nederlands te leren dan wel te studeren worden gepresenteerd. Hierbij is ondersteuning gekregen van het Zentrum für Niederlande-Studien te Münster, dat een adviserende en bemiddelende rol heeft gespeeld. De voorzitter dankt Friso Wielenga en Lisa Terfrüchte.

De website waarin de Neerlandistiek in de Duitstalige landen zich presenteert, is gelanceerd op 24 februari 2014. De site is te vinden op internet onder de links www.niederlandistenverband.net en www.niederlandistenverband.org Er is gekozen voor een functionele en smaakvol-sobere vormgeving; wel is de site is met het oog op de jeugdige doelgroep ietwat speels gehouden: op een interactieve kaart van de Duitstalige landen kan de bezoeker steden met links aanklikken en kan vervolgens profielfiches bekijken met beknopte informatie over studierichtingen ter plekke. De Duitstalige en Nederlandstalige media alsmede de Belgische en Nederlandse ambassades en consulaten zijn via een persbericht op de hoogte gebracht. De oude site, niederlandistenverband.eu, die niet bedoeld was als een presentatiesite, maar als een intern werkplatform, is buiten gebruik gesteld om de volgende redenen. Ten eerste is de bediening van deze site voor leken te gecompliceerd, ten tweede zijn gegevens als adresgegevens van docenten en titels van afstudeerscripties ook elders op het net te vinden, en ten derde kan het secretariaat voor het bekendmaken van vacatures en andere mededelingen ook direct gebruik maken van de mailadressen van de leden.

Nu de site is voltooid, is het zaak deze in de toekomst bij te houden. Het bestuur verzoekt de leden wijzigingen en aanvullingen door te geven aan het secretariaat. Twee bestuursleden zullen worden geschoold in de omgang met het zgn. content management system, zodat het NLV de site zelf kan bijhouden.

Belastingstatus van het NLV

Het bestuur heeft nadere stappen ondernomen. Voor deze kwestie is een apart agendapunt (nr. 7) gereserveerd.

Vorbereitung docentenbijeenkomst 2014 in Berlijn

Het jaar 2014 heeft met name in het teken gestaan van de voorbereiding van de docentenbijeenkomst 2014. In samenwerking met het Institut für deutsche und niederländische Philologie van de FU Berlin is een programma opgezet dat kan worden gekarakteriseerd als ‚docentenbijeenkomst op locatie‘. De aanwezigen wordt verzocht het evaluatieformulier in de congresmap na afloop van de bijeenkomst te retourneren.

Ledenaantal

Het aantal leden van het NLV bedraagt thans 78.

Het bestuur verzoekt de leden adreswijzigingen door te geven en nieuwe collega's te attenderen op de mogelijkheid zich aan te melden als lid van het Nederlandistenverband.

Dankwoord

Namens het bestuur en alle leden spreekt de voorzitter dank uit aan de Nederlandse Taalunie voor de verleende subsidies, zonder welke de genoemde activiteiten ondenkbaar zouden zijn geweest, en aan de instituten für Niederländische Philologie van de universiteiten van Münster en Berlijn, die het Doha 2013 resp. de Docentenbijeenkomst 2014 hebben georganiseerd.

5. Financieel verslag 2012 en 2013

5a Verslag van de penningmeester

De penningmeester deelt overzichten van inkomsten en uitgaven van het NLV in de jaren 2012 en 2013 uit en licht deze mondeling toe. Op 1 januari 2013 bedroeg het saldo € 11.971,38, op 31 december 2013 € 5.594,29.

5b Verslag van de kascommissie

Namens de kascommissie, bestaande uit Rita Schlusemann en Ralf Grüttemeier, brengt laatstgenoemde verslag uit van haar bevindingen. De gegevens die door de penningmeester zijn geleverd, zijn gecontroleerd op hun juistheid en akkoord bevonden.

Het bestuur wordt decharge verleend — eenstemmig.

De voorzitter dankt de penningmeester en de kascommissie voor hun werkzaamheden.

6. Erkenning van het NLV door de DFG

De voorzitter licht het agendapunt toe en brengt verslag uit van de door het bestuur ondernomen stappen.

Met schrijven van 16 juli 2010 had het NLV bij de Deutsche Forschungsgemeinschaft een aanvraag ingediend tot „Verleihung des Rechtes, WissenschaftlerInnen und Wissenschaftler für eine Kandidatur in den Fächern 104-02 (Einzelsprachwissenschaften) und 105-03 (Europäische und Amerikanische Literaturen) vorzuschlagen.“ Met schrijven van 20 augustus heeft de DFG erop gewezen „dass es fraglich ist, ob der Nederlandistenverband als ausländische Vereinigung überhaupt einen solchen Antrag auf Verleihung des Vorschlagsrechtes stellen kann.“ De DFG stelt in deze brief tevens „dass der Nederlandistenverband keine deutsche wissenschaftliche Vereinigung und die Möglichkeit der Verleihung eines Vorschlagsrechtes schon vor diesem Hintergrund äußerst fraglich ist.“

In de ledenvergadering van 2012 hebben de leden te kennen gegeven het van belang te achten dat het NLV door de DFG als Fachverband der Hochschulniederlandisten wordt erkend en gebruik kan maken „des Rechtes, WissenschaftlerInnen und Wissenschaftler für eine Kandidatur in den Fächern 104-02 (Einzelsprachwissenschaften) und 105-03 (Europäische und Amerikanische Literaturen) vorzuschlagen.“. De ledenvergadering heeft in 2012 het bestuur opdracht verstrekt te onderzoeken of dit mogelijk is en indien noodzakelijk de komende ledenvergadering concrete voorstellen voor te leggen waarmee dit probleem kan worden opgelost.

Het bestuur heeft contact opgenomen met Thomas Wiemer, als Programmndirektor Gruppe Geistes- und Sozialwissenschaften bekleed met het begeleiden van de Fachkollegien 105 (Literaturwissenschaft) en de vakken 105-03 (Europäische und Amerikanische Literaturen) en 105-04 (Allgemeine und vergleichende

Literaturwissenschaft, Kulturwissenschaft) met het verzoek te adviseren welke stappen het NLV dient te nemen om in de ogen van de DFG een institutionele partner te zijn met het recht een aanvraag in te dienen tot verlening van het bovengenoemde recht. Dhr. Wiemer was het met ons eens dat het oprichten van een 'eingetragener Verein' met zetel in Duitsland (die als een onderafdeling van het NLV in de huidige vorm zou kunnen dienen) formeel gezien een juiste stap is, maar deelde tevens mede dat ook het indienen van de aanvraag door een dergelijke organisatie niet met succes zou worden bekroond.

De achterliggende reden is naar zeggen van dhr. Wiemer dat het financieel volume van de onderzoeksaanvragen vanuit de Duitse neerlandistiek daarvoor niet hoog genoeg is. Dhr. Wiemer toonde hierbij begrip voor het feit dat de Neerlandistiek nu eenmaal niet beschikt over de institutionele en personele massa van vakken als Anglistik, Romanistik of Slavistik. Wel is in de ogen van de DFG een verhoging van de aangevraagde onderzoeksmiddelen een noodzakelijke structurele voorwaarde.

Daarmee heeft het bestuur de in 2012 verstrekte opdracht uitgevoerd. De voorzitter nodigt de aanwezigen uit om van gedachten te wisselen over mogelijkheden om buiten het NLV om de inspraakmogelijkheden van de Duitstalige neerlandistiek bij de DFG te verbeteren. Ralf Grüttemeier deelt mee dat binnen de DFG bij de volgende verkiezingsronde voor de Fachkollegien een belangrijke wijziging zal plaatsvinden: alleen het *aantal* nominaties van mogelijke leden zal bepalen of iemand uiteindelijk ook op de kieslijst voor de Fachkollegien belandt (tot dusver heeft een commissie een keuze uit de nominaties gemaakt). Tegen deze achtergrond zou een mogelijkheid om een neerlandicus (ook zonder een "Vorschlagsrecht" voor de NLV) op de kiestlijst te krijgen, kunnen zijn dat verschillende universiteiten — die immers het recht hebben om binnen hun vakkenspectrum iemand voor een Fachkollegium voor te dragen — gezamenlijk dezelfde neerlandicus ter benoeming voordragen. De aanwezigen zijn het erover eens dat hier een perspectief ligt voor samenwerking op dit vlak tussen de hoogleraren.

7. Belastingstatus van het NLV

De voorzitter licht het agendapunt toe en brengt verslag uit van de door het bestuur ondernomen stappen.

Op de vorige ledenvergadering is bezorgdheid geuit over de onduidelijke belastingrechtelijke status van het te Amsterdam als vereniging gevestigde NLV in Duitsland. De leden hebben het bestuur opdracht verleend "deze kwestie grondig uit te zoeken en indien noodzakelijk de komende ledenvergadering concrete voorstellen voor te leggen waarmee dit probleem kan worden opgelost."

Inmiddels is tevens gebleken dat bij de oprichting van het NLV de ANBI-status niet is aangevraagd. Daarmee wordt de vraag of de vereniging in Duitsland door het Finanzamt als „gemeinnützig“ wordt erkend, urgenter.

Omdat het bestuur deze ingewikkelde juridische kwestie niet op eigen kracht kan oplossen, heeft het op advies van kundige juristen contact opgenomen met een advocatenkantoor dat is gespecialiseerd in Duits-Nederlandse belastingzaken en een offerte aangevraagd voor een uit te brengen juridisch advies, waarin ook de stappen dienen te worden uiteengezet voor het bereiken van de ANBI-status dan wel de Anerkennung der Gemeinnützigkeit in Duitsland. Op basis hiervan is in 2013 een subsidieaanvraag ingediend voor de benodigde middelen, als onderdeel van de werkingskosten. De Nederlandse Taalunie heeft de helft van het aangevraagde bedrag met schrijven van 24 september jl. toegekend. Voor de andere helft kan de kasreserve worden benut. Daarmee is de weg geëffend voor het brengen van opheldering en het nemen van nadere stappen om rechtszekerheid te verkrijgen inzake de belastingrechtelijke status van het NLV. Het nieuw te kiezen bestuur zal het karwei kunnen afmaken en kan op de volgende ledenvergadering daarover verslag uitbrengen.

De aanwezigen nemen met waardering kennis van het bereikte.

8. Locatie docentenbijeenkomst 2016

Het bestuur brengt verslag uit van de gevoerde sonderende gesprekken, o.m. met de afdeling Niederlandistik te Frankfurt am Main. In deze centraal gelegen stad zal in 2016 op de Buchmesse het zwaartepunt liggen op Nederland en Vlaanderen. In het programma van de docentenbijeenkomst kan hier inhoudelijk op worden ingespeeld. Bovendien beschikt Frankfurt over een bloeiend en bijzonder actief Lektorat. Laurette Artois is bereid zich voor het bestuur verkiesbaar te stellen. Daarom stelt het bestuur als locatie voor de komende docentenbijeenkomst Frankfurt am Main voor — bij acclamatie aangenomen

9. Verkiezingen

9a Benoeming van een vertegenwoordig(st)er van de Duitstalige regio in het bestuur van de IVN

Het bestuur van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek telt vertegenwoordigers van regio's uit de gehele wereld. Als enige heeft de Duitstalige regio een permanente vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur van de IVN. Deze functie wordt sinds 2009 uitgeoefend door Maria Leuker. Op de komende ledenvergadering van de IVN (augustus 2015) zal Maria zich niet meer verkiesbaar stellen.

De voorzitter dankt Maria Leuker voor het verrichten van deze bestuurstaak gedurende twee termijnen.

Maria Leuker en het bestuur dragen gezamenlijk Matthias Hüning als haar opvolger voor — bij acclamatie aangenomen.

9b Verkiezing nieuw bestuur

De voorzitter dankt Christine Hermann voor haar medewerking in het bestuur en wenst haar heel veel succes in haar verdere academische loopbaan.

Namens het bestuur worden de volgende collega's voorgesteld:

Laurette Artois, Hans Beelen, Marja Clement, Jan Konst, Jules van der Marck, Julia Sommer.

— eenstemmig, met onthouding van drie van de gekozen personen.

Binnen het bestuur zijn de taken als volgt verdeeld: Hans Beelen: voorzitter; Jan Konst: vice-voorzitter; Marja Clement: secretaris; Jules van der Marck: penningmeester; Laurette Artois en Julia Sommer: leden.

9c Verkiezing kascommissie

De vergadering kiest tot leden van de kascommissie Ann Marynissen en Rita Schlusemann — bij acclamatie aangenomen.

10. Rondvraag/w.v.t.t.k.

Jelle Stegeman dankt het bestuur en het Institut für deutsche und niederländische Philologie van de FU Berlin.

Marja Clement informeert of leden bereid zijn de organisatie op zich te nemen van een gastdocentenprogramma in 2015. In 2011 en 2013 heeft Marja zo'n programma gecoördineerd, het zou heel mooi zijn als iemand anders die taak nu op zich wil nemen. Via het bestuur kan vóór 1 december 2014 een subsidieaanvraag worden ingediend.

11. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.